

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 13/21
Λουξεμβούργο, 3 Φεβρουαρίου 2021

Απόφαση στην υπόθεση C-555/19
Fussl Modestraße Mayr GmbH κατά SevenOne Media GmbH κ.λπ.

Η απαγόρευση της μεταδόσεως σε περιφερειακό μόνον επίπεδο διαφημίσεων μέσω γερμανικών τηλεοπτικών προγραμμάτων που μεταδίδονται σε εθνικό επίπεδο ενδέχεται να αντιβαίνει στο δίκαιο της Ένωσης

Συγκεκριμένα ενδέχεται αυτή η ολική απαγόρευση, αφενός, να βαίνει πέραν του αναγκαίου μέτρου για να διαφυλαχθεί ο πολυφωνικός χαρακτήρας της προσφοράς τηλεοπτικών προγραμμάτων, μέσω της διασφάλισης, αποκλειστικώς υπέρ των περιφερειακών και τοπικών σταθμών, των εσόδων από την τηλεοπτική διαφήμιση η οποία μεταδίδεται σε περιφερειακό επίπεδο, και, αφετέρου, να δημιουργεί απαράδεκτη άνιση μεταχείριση μεταξύ των εθνικών τηλεοπτικών οργανισμών και των παρόχων διαφημιστικών υπηρεσιών στο Διαδίκτυο

Η εταιρία αυστριακού δικαίου Fussl Modestraße Mayr GmbH διαχειρίζεται καταστήματα ειδών μόδας στην Αυστρία καθώς και στο ομόσπονδο κράτος της Βαυαρίας (Γερμανία). Το 2018 συνήψε σύμβαση με την SevenOne Media GmbH, εταιρία εμπορικής προωθήσεως του γερμανικού τηλεοπτικού οργανισμού ProSiebenSat.1. Η σύμβαση αυτή αφορούσε τη μετάδοση, μόνον στο ομόσπονδο κράτος της Βαυαρίας, διαφημίσεις στο πλαίσιο των προγραμμάτων του καναλιού εθνικής εμβέλειας ProSieben.

Εντούτοις, η SevenOne Media αρνήθηκε να εκτελέσει τη σύμβαση αυτή. Πράγματι, από το 2016, κρατική σύμβαση συναφθείσα από τα ομόσπονδα κράτη απαγορεύει στους τηλεοπτικούς οργανισμούς να εντάσσουν, στις εκπομπές τους εθνικής εμβέλειας, τηλεοπτικές διαφημίσεις των οποίων η μετάδοση περιορίζεται σε περιφερειακό επίπεδο. Σκοπός της απαγορεύσεως αυτής είναι να διασφαλίσει τα έσοδα από την τηλεοπτική διαφήμιση που μεταδίδεται σε περιφερειακό επίπεδο αποκλειστικώς στους περιφερειακούς και τοπικούς σταθμούς, εξασφαλίζοντάς τους τοιούτοτρόπως μια χρηματοδοτική πηγή και, ως εκ τούτου, τη βιωσιμότητά τους, προκειμένου οι σταθμοί αυτοί να μπορούν να συμβάλλουν στον πολυφωνικό χαρακτήρα της προσφοράς τηλεοπτικών προγραμμάτων. Η απαγόρευση συνοδεύεται από «ρήτρα παρεκκλίσεως», η οποία δίδει τη δυνατότητα στα ομόσπονδα κράτη να επιτρέψουν τη διαφήμιση σε περιφερειακό επίπεδο στο πλαίσιο εκπομπών εθνικής εμβέλειας.

Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Landgericht Stuttgart (περιφερειακό δικαστήριο Στουτγάρδης, Γερμανία), επιληφθέν διαφοράς σχετικά με την εκτέλεση της επίμαχης συμβάσεως, διερωτάται ως προς τη συμβατότητα της εν λόγω απαγορεύσεως με το δίκαιο της Ένωσης.

Η υπόθεση αυτή άγει το Δικαστήριο, μεταξύ άλλων, να εφαρμόσει ορισμένες αρχές τις οποίες έχει καθιερώσει με τη νομολογία του περί ελεύθερης παροχής υπηρεσιών καθώς και να ερμηνεύσει τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης) στην ειδική συνάφεια της απαγορεύσεως των διαφημίσεων σε περιφερειακό επίπεδο στα εθνικά τηλεοπτικά κανάλια. Η σχετική ανάλυση δεν μπορεί να αγνοήσει την ύπαρξη διαφημιστικών υπηρεσιών οι οποίες παρέχονται σε διαδικτυακές πλατφόρμες οι οποίες μπορούν να συνιστούν ανταγωνισμό για τα παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

Πρώτον, όσον αφορά την οδηγία «για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων»¹, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι δεν έχει εφαρμογή εν προκειμένω το άρθρο της 4, παράγραφος 1, δύναμει του οποίου τα κράτη μέλη έχουν, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, την ευχέρεια να προβλέψουν λεπτομερέστερους ή αυστηρότερους κανόνες στους τομείς τους οποίους καλύπτει η οδηγία, προκειμένου να διασφαλίσουν την προστασία των συμφερόντων των τηλεθεατών. Πράγματι, μολονότι η επίμαχη απαγόρευση εμπίπτει σε τομέα που καλύπτεται από την οδηγία, ήτοι αυτόν της τηλεοπτικής διαφήμισης, εντούτοις αφορά ένα ειδικό ζήτημα το οποίο δεν διέπεται από τις διατάξεις της οδηγίας και δεν σχετίζεται εξάλλου με τον σκοπό της προστασίας των τηλεθεατών. Συνεπώς, δεν μπορεί να χαρακτηριστεί «λεπτομερέστερος» ή «αυστηρότερος» κανόνας, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, της οδηγίας, οπότε η διάταξη αυτή δεν αντίκειται σε μια τέτοια απαγόρευση.

Δεύτερον, όσον αφορά τη συμβατότητα της επίμαχης απαγορεύσεως με την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 56 ΣΛΕΕ, το Δικαστήριο διαπιστώνει, κατ' αρχάς, ότι η συγκεκριμένη απαγόρευση ενέχει περιορισμό αυτής της θεμελιώδους ελευθερίας εις βάρος τόσο των παρόχων διαφημιστικών υπηρεσιών, ήτοι των τηλεοπτικών οργανισμών, όσο και των αποδεκτών των υπηρεσιών αυτών, ήτοι των διαφημιζομένων, ιδίως εκείνων οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι σε άλλα κράτη μέλη. Εν συνεχεία, όσον αφορά τη δικαιολόγηση του περιορισμού αυτού, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η διαφύλαξη του πολυφωνικού χαρακτήρα της προσφοράς των τηλεοπτικών προγραμμάτων μπορεί να αποτελεί επιτακτικό λόγο γενικού συμφέροντος. Τέλος, όσον αφορά την αναλογικότητα του περιορισμού, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, βεβαίως, ο σκοπός της διατηρήσεως της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης, στον βαθμό που συνδέεται με το θεμελιώδες δικαίωμα της ελευθερίας εκφράσεως, αναγνωρίζει στις εθνικές αρχές ευρεία εξουσία εκτιμήσεως. Εντούτοις, η επίμαχη απαγόρευση πρέπει να είναι κατάλληλη για την επίτευξη του σκοπού αυτού και να μην υπερβαίνει το αναγκαίο προς τούτο μέτρο.

Συναφώς, το Δικαστήριο επισημάνει, αφενός, ότι η επίμαχη απαγόρευση μπορεί να εμφανίζει ανακολουθία, εκ του λόγου ότι εφαρμόζεται μόνον στις διαφημιστικές υπηρεσίες οι οποίες παρέχονται από τους τηλεοπτικούς οργανισμούς και όχι στις διαφημιστικές υπηρεσίες, ιδίως γραμμικές, οι οποίες παρέχονται στο Διαδίκτυο, στοιχείο που εναπόκειται στο εθνικό δικαστήριο να εξακριβώσει. Πράγματι, πρόκειται για δύο είδη ανταγωνιστικών ενδεχομένως υπηρεσιών στη γερμανική αγορά διαφημίσεων, οι οποίες ενδέχεται να παρουσιάζουν τον ίδιο κίνδυνο για την οικονομική ευρωστία των περιφερειακών και τοπικών τηλεοπτικών οργανισμών και, ως εκ τούτου, για τον σκοπό της προστασίας της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης². Αφετέρου, όσον αφορά τον αναγκαίο χαρακτήρα της απαγορεύσεως, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι ένα λιγότερο περιοριστικό μέτρο θα μπορούσε να είναι η αποτελεσματική εφαρμογή του καθεστώ αδειοδότησεως στο επίπεδο των ομόσπονδων κρατών το οποίο προβλέπεται από τη «ρήτρα παρεκκλίσεως». Εντούτοις, εναπόκειται στο εθνικό δικαστήριο να διαπιστώσει εάν αυτό το α priori λιγότερο περιοριστικό μέτρο μπορεί πράγματι να θεσπισθεί και να εφαρμοσθεί κατά τρόπον ώστε να διασφαλισθεί ότι, στην πράξη, είναι δυνατή η επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού.

Τρίτον, όσον αφορά την ελευθερία εκφράσεως και πληροφόρησης, η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 11 του Χάρτη, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η ελευθερία αυτή δεν αντιτίθεται σε απαγόρευση των διαφημίσεων σε περιφερειακό επίπεδο στα εθνικά τηλεοπτικά κανάλια, όπως η απαγόρευση την οποία εμπεριέχει το επίμαχο εθνικό μέτρο. Πράγματι, η απαγόρευση αυτή στηρίζεται κυρίως σε στάθμιση μεταξύ, αφενός, της ελευθερίας εμπορικής εκφράσεως των εθνικών τηλεοπτικών οργανισμών και των διαφημιζομένων και, αφετέρου, της προστασίας της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης σε περιφερειακή και τοπική κλίμακα. Ως εκ τούτου, ο Γερμανός νομοθέτης θεμιώς θεώρησε, χωρίς να υπερβεί το σημαντικό περιθώριο εκτιμήσεως που του αναλογεί στο πλαίσιο αυτό, ότι η διαφύλαξη του δημοσίου συμφέροντος έπρεπε να υπερισχύσει του ιδιωτικού συμφέροντος των εθνικών τηλεοπτικών οργανισμών και των διαφημιζομένων.

¹ Οδηγία 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2010, για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων (οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων) (ΕΕ 2010, L 95, σ. 1).

² Οι περιστάσεις της υποθέσεως της κύριας δίκης είναι, ως προς το σημείο αυτό, κατ' ουσίαν παρόμοιες με εκείνες επί των οποίων εξεδόθη η απόφαση της 17ης Ιουλίου 2008, Corporación Dermoestética, [C-500/06](#) (βλ. επίσης το ανακοινωθέν τύπου [56/08](#)).

Τέταρτον, το Δικαστήριο κρίνει ότι ούτε η αρχή της ίσης μεταχείρισεως, που κατοχυρώνεται στο άρθρο 20 του Χάρτη, αντιτίθεται στην επίμαχη απαγόρευση εφόσον δεν συνεπάγεται άνιση μεταχείριση μεταξύ των εθνικών τηλεοπτικών οργανισμών και των παρόχων διαφημιστικών υπηρεσιών, ιδίως γραμμικών, στο Διαδίκτυο όσον αφορά τη μετάδοση διαφημίσεων σε περιφερειακό επίπεδο. Συναφώς, εναπόκειται στο εθνικό δικαστήριο να διαπιστώσει εάν η κατάσταση των εθνικών τηλεοπτικών οργανισμών και των παρόχων διαφημιστικών υπηρεσιών, ιδίως γραμμικών, στο Διαδίκτυο, όσον αφορά την παροχή διαφημιστικών υπηρεσιών σε περιφερειακό επίπεδο διαφέρει σημαντικά όσον αφορά τα στοιχεία που χαρακτηρίζουν τις αντίστοιχες καταστάσεις τους, ήτοι, μεταξύ άλλων, τον συνήθη τρόπο χρήσεως των διαφημιστικών υπηρεσιών, τον τρόπο με τον οποίο παρέχονται ή ακόμη το νομικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσονται.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσέως της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από την ανάπτυξη των προτάσεων διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106